

Budsjettinnspill

Statsbudsjettet 2024 - Kultur- og likestillingsdepartementet

KS mener det positivt at regjeringen har fokus på å utjevne sosiale forskjeller og å gi like muligheter til deltakelse, blant annet gjennom økte kompensasjonsordninger til frivilligheten. KS støtter også forslaget om en mer tillitsbasert forvaltning av statlige tilskudd på filmfeltet, hvor regionene vil få større frihet til selv å bestemme hvordan midlene kan benyttes mest mulig effektivt. KS mener imidlertid at kommuner og fylkeskommuner må gis større rom for å satse på lokale og regionale kulturtiltak, basert på lokale prioriteringer.

Fordeling av engangstilskudd til lokale tiltak og prosjekter

I Hurdalsplattformen vises det til at Regjeringen vil gjennomføre et nytt kulturløft som skal komme hele landet til gode, og særlig satse på den lokale og regionale kulturen. I statsbudsjettet for 2024, svares dette primært ut gjennom en rekke enkelttilskudd til lokale kulturtiltak og prosjekt på til sammen 50 mill. Det er positivt at disse tiltakene får støtte, men KS etterspør en langt sterkere og mer varig satsning, og mer rom for lokale vurderinger i tråd med ambisjonene.

Regionale kulturfond

Regjeringen varsler i Hurdalsplattformen at det skal innføres regionale kulturfond. Dette er ennå ikke innført, og det er ikke omtalt i statsbudsjettet for 2024. Det er blant annet gjennom kunstmeldingen varslet at fondets innretning skal gjennomgås i løpet av 2024. Her gis også en detaljert opprøpning av hva som skal vurderes. KS imøteser etablering av et slikt fond. Utformingen av regionale kulturfond må gi godt rom for å tilpasse bruk av midlene til lokale behov og prioriteringer, og det bør derfor ikke gis detaljerte statlige føringer for innretningen.

Leselyst, Kap. 320, post 55. og Kap. 326, post 01.

Det er positivt at KUD foreslår å styrke satsingen på språk, leselyst og litteraturformidling med 11 mill. Inkludert i dette ligger blant annet en pott på 7 mill. til bibliotekene, som skal forvaltes av Kulturdirektoratet, og 3 mill. til Nasjonalbiblioteket. Dette er midler som fylkeskommunene i kraft av sin utviklingsrolle på bibliotekfeltet kunne forvaltet på en god måte. KS etterlyser tettere strategisk dialog på ledernivå mellom forvaltningsnivåene, for å innrette gode ordninger for å styrke denne satsningen.

Fordelingen av Norsk Tippings overskudd til kulturformål

Desentralisert ordning for tilskudd til kulturbygg

I omtalen av fordelingen av spillemidler til kulturformål i 2024 står det at det er foreslått at flere tiltak som tidligere ble finansiert på kap. 325, post 78 skal finansieres av spillemidler til kulturformål fra 2024. Dette betyr ytterligere press på eksisterende ordninger. Både i kunstmeldingen og i kulturfrivillighetstrategien pekes det på behovet for egnede arenaer på kulturfeltet. Samtidig er virkemiddelapparatet for å etablere slike arenaer ikke rigget for å møte disse utfordringene. Den desentraliserte ordningen for regionale kulturbygg ble i 2023 økt med om lag 30. mill. Det vil være nødvendig å forsterke denne satsningen betydelig i kommende år dersom de beskrevne utfordringene skal løses.

Den kulturelle skolesekken

I Hurdalsplattformen vises det til at Den kulturelle skolesekken skal styrkes. KS merker seg at samarbeidet mellom Kulturtanken, Udir og KS trekkes frem som et tiltak som har bidratt til å styrke samspillet mellom forvaltningen, utdanningssektoren og kultursektoren, og engasjementet om DKS. KS mener det er behov for en sterkere satsing på ordningen, som bidrar til at alle barn og unge kan oppleve kunst og kultur. Samtidig bidrar ordningen til å realisere skolens mandat om dannelse og utdanning, og de tverrfaglige satsingene på demokrati, medborgerskap og bærekraft i nye fag- og læreplanene. Avsatte spillemidler til DKS-ordningen ble i 2023 økt fra 306 500 til 330 000 mill. Med en intensjon om innføring av DKS også i barnehager kreves en betydelig sterkere økning i tilskuddet fremover. KS minner også om at DKS er den største oppdragsgiveren for kunstnere og at en styrking av denne potten også vil styrke kunstnerøkonomien.

Kap. 334 Film- og dataspillformål

Post 73 Regionale filmvirksomheter

Det er bra at Regjeringen foreslår å styrke tilskuddene til den regionale filmvirksomheten med 30 mill. kroner. KS støtter også en mer tillitsbasert forvaltning av de statlige tilskuddene, hvor regionene vil få større frihet til selv å bestemme hvordan midlene kan benyttes mest mulig effektivt. Det foreslås også at alle filmfondene skal ses under ett (dvs. at Oslo Filmfond også tas inn som et regionalt filmfond) og at det skal utarbeides en ny fordelingsnøkkel). KS understreker betydningen at den statlige filmpolitikken samlet sett bør gi alle regioner bør like *muligheter* til å utvikle feltet.

Oppfølging av FNs bærekraftsmål

KS mener det er positivt at KUD har innlemmet et eget kapittel om bærekraft i budsjettet, og at departementet tydeliggjør kulturfeltets samfunnsutviklende kraft, særlig innen sosial bærekraft. KS har i en rekke tilfeller understreket at dette kan gjøres parallelt med en grunnleggende forståelse og anerkjennelse av kulturens egenverdi. Omtalen viser til hvordan en rekke allerede gjennomførte kulturpolitiske tiltak bidrar til bærekraft på ulike områder, men peker i liten grad fremover mot tiltenkte tiltak. I omtale av klima- og miljøsaker foreslås det imidlertid å bevilge midler til å kartlegge status og alternativer til gummigranulat på kunstgressbaner. Dette har fylkeskommunene jobbet med i lengre tid, og tiltak bør ses i sammenheng med det allerede pågående arbeidet. KS ønsker dialog og samarbeid med statlige myndigheter om konkrete tiltak å realisere bærekraftsmålene på kulturfeltet.